

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích Školitelský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Pragmatické ukazatele ve španělštině, typy a frekvence (Konverzační ukazatelé v kolokviální španělštině).**
Autorka práce: **Iva Tlášková**

Předkládaná diplomová práce si klade za cíl popsat výskyt a funkce konverzačních ukazatelů v hovorové španělštině na základě vlastního korpusu nahrávek. Autorka oba parametry dále porovnává u rodilých a nerodilých mluvčích, analýza je provedena z hlediska kvantitativního a kvalitativního.

Autorka začíná výklad definicí pragmatických ukazatelů (str. 11-14), jejich dosavadními výzkumy (str. 14-17); opírá se o zásadní zdroje z anglofonního a hispanofonního prostředí – jejich četnost svědčí o autorčině pečlivé přípravě. U této části rovněž oceňuji, jakým způsobem je prezentována syntéza informací z prostudovaných lingvistických prací. Iva Tlášková nejprve poukazuje na rozdílnou terminologii a definici pragmatických ukazatelů (dále jen PU), poté představuje různé teorie, které přispěly k rozvoji jejich výzkumu: teorie mluvnických aktů, teorie relevance, teorii koherence, tedy koncepty vzešlé z anglosaské lingvistické tradice. Rovněž zmiňuje přímý dopad na praktické používání jazyka (ve výuce cizích jazyků, str. 17). Ze španělských zdrojů zvolila Iva Tlášková jako referenční dílo (kterým skutečně ve španělské lingvistice je, jak autorka neopomíná zdůraznit na str. 12) *Gramática descriptiva de la lengua española*, konkrétně kapitolu „Los marcadores del discurso“, podle něhož strukturuje výklad o vlastnostech PU (str. 18-24) i jejich klasifikaci (str. 24-31).

K této části mám připomínku: nemohu souhlasit s tvrzením, že tematika PU „se těší okrajovému zájmu lingvistů, učitelů a studentů“ (str. 9, Úvod). Zřejmě by bylo nutné blíže specifikovat, zda se jedná o lingvisty, učitele či studenty. Ostatně uvedené tvrzení pak shledávám v kontradikci k tvrzení na str. 16, že „byly napsány desítky a možná i stovky prací na toto téma“.

Jako další teoretickou část věnuje Iva Tlášková – vzhledem k povaze následně zkoumaného vzorku - problematice hovorového jazyka. Zde bych měla dotaz – pro účely obhajoby – ohledně tvrzení na str. 32, zda skutečně žádná lingvistická škola nevěnovala pozornost studiu funkčních stylů až do vzniku pragmatiky (pragmalingvistiky).

Co se týče praktické části, tedy vlastního výzkumu, autorka postupuje s promyšlenou koncepcí: nejprve stanovuje hypotézy, které shledávám jako opodstatněné a které se Iva Tlášková snaží podpořit či vyvrátit na základě sesbíraného korpusu, vytvořeného metodou (polo)řízeného rozhovoru. Vzorek, rozdělený na dvě poloviny podle rodilých a nerodilých mluvčích, je následně analyzován kvantitativně (frekvence výskytu) i kvalitativně. Kvantitativní analýza je provedena pomocí procentuálního zastoupení, srovnání vyskytujících se PU v obou skupinách. Následuje analýza kvalitativní (str. 49-73), v níž autorka popisuje jednotlivé PU podle jednotného klíče: nejprve je představena charakteristika daného PU podle zmíněného referenčního díla, poté autorčina interpretace vzorku.

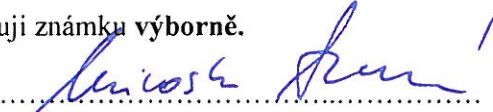
Kromě toho, že získaný jazykový vzorek a z něj získaná data považuji za velice zajímavý z hlediska lingvistického i praktického, musím ocenit autorčiny vlastní interpretace. Jak lingvistická průprava, tak jazykové vybavení umožňují Ivě Tláškové doplňovat, případně modifikovat či všimnout si nových aspektů použití jednotlivých PU, než které jsou uvedeny u zmíněných autorů (např. u *bueno* na str. 51 a 52 strategie k získání času, signalizace k vyčerpání tématu, atp., u *claro* na str. 56 funkce koncesivní; u *o sea* na str. 64 funkce „zkracovací“, u *vamos* na str. 71 ve finální pozici). V další fázi

jsou opět porovnány obě skupiny mluvčích, přičemž nyní se Iva Tlášková soustředí na srovnání výskytu z hlediska funkce použití PU. O příčinách zjištěných shod či rozdílů se autorka opět zamýšlí; musím konstatovat, že jednotlivé závěry považuji za zcela adekvátní a opodstatněné.

Iva Tlášková v předložené diplomové práci jasně prokázala schopnost koncepční výstavby kvalifikační práce a formulování hypotéz, jejich ověření a vyvození relevantních závěrů. O schopnostech autorky svědčí také úvahy o možných příčinách zkreslení vzorku (nedostatek familiárnosti, spontánnosti, atp.). Domnívám se, že by stálo za úvahu, zda některé pasáže publikovat. I přes drobné pravopisné nepřesnosti (zejm. pravopis *rodilí/y*) nemám připomínek k formální stránce, text český i španělské resumé je stylisticky na vysoké úrovni. Práce tak odpovídá nárokům kladeným na tento typ kvalifikačních prací, proto s uvážením výše uvedeného konstatuji, že diplomantka prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, na jejímž základě přesně definovala předmět zkoumání a tento následně velice pečlivým způsobem analyzovala.

Tuto diplomovou práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji známku **výborně**.

V Českých Budějovicích, 20. srpna 2011

.....
Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.